

Michael Jan Bublík

Snová krajina

Diplomová práce – hodnocení

(Ateliér Socha I – závěrečný ročník Ateliér Figurálního sochařství a medaile)

Michael Bublík studoval v ateliéru Socha I. u Lukáše Rittsteina, na poslední diplomový ročník přestoupil k nám. Setrvává, a i u nás v ateliéru, stále na své už dříve vytýčené cestě – tu od počátku specificky formovalo jeho studium řezbářství na pražské SUPŠce. Michaelův přístup k soše a objektu vychází z přímé práce s hmotou – z její tvárnosti, odporu, struktury. Forma je u něj vždy úzce svázána s vlastnostmi použitého materiálu a s jeho taktilní, téměř tělesnou zkušeností. Pracuje převážně s tradičními materiály – dřevem, železem, voskem, keramikou, sádkou – které často kombinuje s nalezenými nebo zbytkovými prvky. Jím vytvářené objekty, sochy působí až organicky, evokují fragmenty figury nebo přírodní útvary, jako by vznikaly samy, pod tlakem času, eroze nebo neznámého geologického procesu. Jsou výrazně procesuální – povrch bývá otevřený, nezacelený, často torzální, jako kdyby socha právě vystoupila z procesu, nehotová, stále čekající na to iniciační nadechnutí. Pohyb, deformace, výraz – to vše je u něj přítomné ne jako stylizace, ale jako způsob myšlení. A i když kupříkladu v jeho železných objektech pracuje s monumentálním formátem a geometrizací, nejde o sevřené uzavřené struktury či tvary poznamenané modernistickou čistotou.

To vše nyní zhodnocuje ve své další zastávce na své /vytýčené/ cestě, ve své diplomové práci **Snová krajina**, která je zřejmým odrazem Michaelova zájmu o imaginativnost přírodního tvaru, o otisk vizuálního vjemu do prostorové formy – o vztah mezi krajinou, tělem (fyzickou zkušeností) a sochou. Jako iniciační moment včleňuje do své práce pobyt na ostrově Tenerife, působivost místních větrem a vodou formovaných sopečných skal ostrova. Tuto svou prostorovou instalaci formuje jako jakousi scénickou báseň, kdy propojuje výslednou sochu jako paměťový otisk své zkušenosti prožitkem krajiny s prvky fluidního digitálního světa. Vzniká tak vrstvené prostředí, instalace evokuje jeskyni – místo paměti, těla, dočasnosti a „tajemného“ stínu. Lze zde připomenout Platónovo podobenství o jeskyni – ne jako přímý odkaz, ale jako rámec, který naznačuje zprostředkovanost našeho vnímání a nestálost reality. Náhled toho, co vnímáme přímo a co skrze konstrukt – optický, technologický, mentální.

Pozornost si zaslouží i využití digitálních nástrojů – fotogrammetrie a 3D skenování – které nejsou v projektu pouze technickým prostředkem, ale nesou i konceptuální význam jako „**vizuální deník**“ kontaktu s krajinou. Michael ve své obhajobě výstižně pojmenovává vrstvy času, s nimiž pracuje – geologický čas formace krajiny, osobní čas zážitku a technologický čas záznamu. V tomto přenosu vzniká prostor, který není ani pouhou krajinou, ani pouhou vizualizací – ale **obrazem vztahu**.

K tomuto se vlastně i přímo váže způsob Michaelovy práce na centrálním dřevěném sochařském objektu celé instalace. Jakési naddimenzované hlavě koně, no vlastně ne hlavy koně, je to socha skály... ale ze dřeva. Každý máme, především z dětství, podobnou zkušenost, ta moje se vztahuje k jednomu suku na prkenném stropu nad mou postelí, tu hlavu indiána tam vídám dodnes, i když přestálou zkušeností je ho stále těžší a těžší vidět. Tuto přestálou zkušenost – přeneseně, potlačení imaginace, přirozeného či rozšířeného vnímání, je možné vnímat Michaelově práci jako „digitální rekonstrukce paměti“. Mechanické skenování přírodních skal, jejich následný haptický a imaginativní převod do materiálu vosku a dřeva,

potom opětovné oskenování vzniklé sochy reagující na původní přírodní tvar, skálu – a robotické, mechanické nezúčastněné převedení a zvětšení takto vytvořené sochy frézováním do její zcela nové podoby. Sochy, která je najednou opět nedotýkaná, zvláště inertní. Je to vlastně podobné právě procesu rozpomínání se na dojmy a vjemy a jejich původní „barevnost“, imaginativnost – kdy se posléze zhmotní, ztratí svou syrovost, kornatí, nebo se naopak rozvinou do hlubší roviny.

V klasickém sochařském technologickém procesu je to vlastně obdobné, obrácení a cizelování formy nejdříve v negativu, pak v pozitivu – znovu a znovu – až postupným zdokonalováním můžete dojít k čemukoliv v celém spektru možného vyznění práce.

Michael se v poslední fázi práce na této soše snažil opět získat vliv, nadvládu nad svou prací. Ta se právě tím konečným netečným mechanickým zpracováním asi nevíce přiblížila k té původní obrazotvornosti skal ostrova. Tvar zhutněl, usadil se v prostoru, a zároveň si uchoval ten počáteční lidský zásah a dotek imaginace. V Syrakusách jsou pískovcové domy u moře, jejich podesty obrácené směrem k moři jsou v podstatě obdobně opracovány, přírodní kámen, lidskou rukou opracovaný tvar, který je v průběhu času mechanicky obrušován silou slané vody a větru. Je to právo autora se o to pokusit získat možnost říci poslední slovo Stejně jako je právo kutila natřít nalezený dřevěný samorost bezbarvým lakem, a tak ho zkrášlit. Možností, kam to celé může dojít, je nepřeberně. Z té obrazotvorné vize skály v podobě koňské hlavy se může stát pouhá nápodoba koňské hlavy. I když krásná nebo zkrášlená, ale již bez těch poetických konotací. A vize ostrova Tenerife s množstvím neuchopitelných sopečných skal a slaneho větru od moře, se stane šedivě barevným turistickým letoviskem... může a nemusí. Ruka se štětcem od laku se v tu chvíli nejistě zastavila a čeká, jak to dopadne.

Práci hodnotím jako výbornou a doporučuji k udělení absolutoria.

V Podlešíně, červen 2025

Vojtěch Míča
